

Inbreng NFU Begrotingsbehandeling OCW 2025

Aan de leden van de commissie voor OCW
Van Jasmijn Verbeek, verbeek@nfu.nl, 0646927605

Datum 21-11-2024
Ons kenmerk 24.02079/J. Verbeek

Geachte leden van de commissie voor OCW,

Duizenden studenten, docenten en onderzoekers wilden op 14 november in Utrecht hun stem laten horen tegen de bezuinigen op onderwijs en wetenschap. Hoewel deze landelijke demonstratie helaas niet doorging, kwamen velen in kleinere groepen bijeen om te protesteren tegen de bezuiniging van 1 miljard: van de Grote Markt in Groningen en toespraken via een livestream in de Tweede Kamer tot een nieuwe landelijke demonstratie op het Malieveld. De umc's van Nederland, verenigd in de NFU, hebben de afgelopen maanden vaker hun zorgen aan u geuit over deze ongezonde bezuinigingen. De gevolgen zullen niet alleen voelbaar zijn in de onderwijs- en onderzoekssector. We voorzien dat de bezuinigingen grote negatieve impact zullen hebben op de mate waarin wij als Nederland in staat blijven antwoorden te vinden op prangende uitdagingen in gezondheid en zorg voor patiënten en burgers. Ook de arbeidsmarkt en economie, worden hard geraakt door de aangekondigde bezuinigingen. Graag delen wij daarom opnieuw onze zorgen met u in aanloop naar het debat over de begroting van OCW 2025.

Zorgen over ongezonde bezuinigingen

De begroting van OCW 2025 bevat ongekend grote bezuinigingen op onderzoek, wetenschap en innovatie. Het is goed dat de minister de zorgen van de umc's en universiteiten heeft gehoord en de bezuinigingen op de sectorplannen heeft geschrapt. De bezuinigingen worden echter rechtstreeks ingeruild voor andere bezuinigingen op de startersbeurzen voor jonge onderzoekers. Terwijl deze middelen deze juist bedoeld waren om rust en ruimte te brengen. Enkele jaren eerder is namelijk in opdracht van OCW een rapport verschenen van PWC, met de duidelijke conclusie dat er een groot gat zit in de financiering van academische instellingen. De reparatie die in het vorige kabinet heeft plaatsgevonden, wordt met de bezuinigingen weer gesloopt. Dit zijn bezuinigingen op onder meer de stimuleringsbeurzen, kennisinstututen, open science, wetenschappelijke infrastructuur en het Nationaal Groeifonds. Minister Bruins gaf eerder in het debat over het onderzoek- en wetenschapsbeleid aan dat hij deze keuzes heeft gemaakt omdat hij maatschappelijke impact centraal wil stellen en daarom meer wil focussen op meer praktijkgericht onderzoek. De umc's doen fundamenteel tot toegepast onderzoek en doen dat vaak vanuit de klinische praktijk. Een belangrijk deel van ons onderzoek is dus praktijkgericht en toegepast. Patiënten met zeldzame ziekten die bijvoorbeeld hun bloed laten prikken - wat in het laboratorium naast de spreekkamer wordt onderzocht - voor de juiste onderzoeken en conclusies om de patiënt te helpen. Ook doen we onderzoek naar nieuwe medicijnen, hoe we ziektes zoals dementie beter kunnen opsporen of innovatieve behandelingen voor kanker. Die inzichten passen we toe bij onze patiënten én we leiden nieuwe vakmensen in de zorg op met deze kennis. Bezuinigen betekent dat we minder onderzoek kunnen doen en innovaties kunnen ontwikkelen om de zorg regionaal en (inter)nationaal te verbeteren. Maar het betekent ook minder onderzoek naar oplossingen om administratieve lasten te verminderen of gezondheidsverschillen te verminderen. Zorgverleners, patiënten en burgers zijn de dupe. **De NFU vraagt aan u daarom de minister op te roepen de ongezonde bezuinigingen op onderzoek en wetenschap terug te draaien.**

Koers houden op 3%: meer dan woorden

De effecten merken we direct en dicht bij huis: minder onderzoek betekent minder kennis over hoe we Nederland gezond kunnen houden. Al eerder kwamen het Centraal Planbureau (CPB), het

Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) en het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) met stevige kritiek: De bezuinigingen op onderwijs, onderzoek en innovatie gaan ook ten koste van onze welvaart in de toekomst. Het EU-rapport van Draghi trekt een vergelijkbare conclusie. Door niet te investeren in onderzoek en innovatief talent, zijn we onvoldoende in staat om innovaties die oplossingen bieden voor maatschappelijke en economische uitdagingen te ontdekken of in praktijk te brengen. Minister Bruins gaf in het debat over het onderzoek- en wetenschapsbeleid aan het eens te zijn met deze kritiek. Hij erkent het belang van kennis en innovatie voor de welvaart van ons land en hecht eraan om "in woorden te blijven uitdrukken dat we moeten blijven streven naar die 3%-norm, ook in de toekomst". Wat vaak vergeten wordt is het overduidelijke belang van een gezonde (beroeps)bevolking die een plek heeft in de kenniseconomie die Nederland ambieert te zijn. Met andere woorden: gezondheid is belangrijk voor de Nederlandse welvaart. De grote uitdagingen waar we in Nederland voor staan vragen echter dat we niet alleen koers houden op 3% in woorden, maar ook in daden. **De NFU vraagt u daarom de minister op te roepen om, meer dan in woorden, vast te houden aan de doelstelling om in 2030 3% van het bbp uit te geven aan onderzoek en ontwikkeling. Welke maatregelen wil de minister nemen om koers te houden om dit doel te realiseren?**

Internationaal talent én vakmensen juist nu nodig

Noodzakelijke kennis en innovaties kunnen we bovendien alleen ontwikkelen als we in staat blijven innovatief talent aan te trekken uit binnen- en buitenland en op te leiden voor de toekomst. In de medische sector hebben wij grote behoefte aan studenten die we kunnen opleiden tot de vakmensen die de zorg zo hard nodig heeft. Dat geldt ook voor jonge, innovatieve onderzoekers die hier met hun onderzoek en onderwijs aan bijdragen. En die bijvoorbeeld in start-ups, scale-ups en andere bedrijven aan de slag gaan. Met dit kabinetsbeleid wordt het moeilijker zowel internationaal als nationaal talent op te leiden.

- Het politieke klimaat waarin we steeds minder open lijken te staan voor internationale studenten en innovatieve jonge internationale onderzoekers is direct schadelijk voor de gezondheidszorg in Nederland. Met nieuwe perspectieven en vakkennis uit hun (promotie) onderzoeken leveren zij een onmisbare meerwaarde aan de kwaliteit van ons onderzoek, onderwijs- en zorgpraktijk. Wanneer internationale talenten in andere landen wél zonder belemmeringen aangetrokken en opgeleid worden, zal de Nederlandse innovatiekracht steeds verder achterop raken.
- Door daarnaast ook de numerus fixus van de opleiding geneeskunde in Nederland te verlagen, zijn we nog minder in staat om vakmensen voor de toekomst aan te trekken en op te leiden. De NFU vindt het onbegrijpelijk dat het kabinet blijft vasthouden aan deze verlaging van de numerus fixus, zeker gezien de uiterst krappe arbeidsmarkt in de zorg. Maar liefst 99% van de opgeleide basisartsen blijft binnen de gezondheidszorg werken, bijvoorbeeld in de ziekenhuiszorg, als huisarts of als arts ouderengeneeskunde. Het bestaande tekort aan artsen zal in de toekomst alleen maar groter worden.

De NFU vraagt u daarom de minister op te roepen de toestroom, zowel internationaal als nationaal, van innovatieve talenten en vakmensen, niet te belemmeren maar te stimuleren.

Wij hopen dat u bovenstaande punten onder de aandacht wil brengen bij de minister van OCW tijdens het debat. Uiteraard zijn wij graag beschikbaar voor nadere toelichting.

Met vriendelijke groet,

dr. H.J.M.M. Mertens
Voorzitter